

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧІВ «ОРАТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ НАУКОВЦЯ У ГАЛУЗІ МАРКЕТИНГУ»

Лектор курсу	Виноградова Олена Володимирівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу
Контактна інформація лектора (e-mail)	o.vynogradova@duikt.edu.ua
Сторінка курсу в Google Classroom	https://classroom.google.com/c/NzA3NTE3MjEyMDAw?cjc=jjx24db
Вид контролю	Диф.залік

Дисципліна вільного вибору здобувачів

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	3	90	18	-	18	-	54

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета курсу:	формування та розвиток комплексної (мовленнєвої, лінгвістичної, соціокультурної) комунікативної компетенції, що становить сукупність знань, умінь, здатностей, ініціатив особистості, необхідних для встановлення міжособистісного контакту в соціально-культурній, професійній (навчальній, науковій, виробничій тощо) сферах; розвиток навичок ефективної наукової комунікації з врахуванням особливостей галузі маркетингу.
--------------------	--

В результаті вивчення дисципліни здобувач має знати	В результаті вивчення дисципліни здобувач має вміти
– Теоретико-методологічні засади і закони сучасної наукової риторики. – Лінгвістичні норми, фонетистіку та техніку професійного мовлення. – Психологічні особливості академічної аудиторії та методи подолання комунікативних бар'єрів. – Архітектоніку стратегії і тактики публічного захисту наукових результатів. – Алгоритми композиційного структурування академічної промови та методи викладу. – Закони логіки, принципи аргументації, контраргументації та критерії валідності доказу. – Форми і правила ведення наукової полеміки, дискусій, дебатів та дискурсу. – Засоби вербального і невербального впливу у маркетинговому менеджменті. – Жанри наукового красномовства та технології самопрезентації дослідника.	– Оперувати категоріальним апаратом ораторського мистецтва у дисертаційному дослідженні. – Проектувати публічні виступи з урахуванням специфіки наукової аудиторії. – Демонструвати високу культуру мовлення, дикцію, інтонаційну виразність і темпоритм. – Управляти увагою слухачів, фасилітувати дискусію та знімати критичні заперечення. – Здійснювати риторичний аналіз усних виступів та ідентифікувати комунікативні деструкції. – Будувати бездоганну аргументацію, виявляти й спростовувати логічні помилки та паралогізми. – Модерувати наукові дискусії та дебати відповідно до етики академічної полеміки. – Синхронізувати вербальний контент із невербальними маркерами комунікації. – Презентувати результати наукових розвідок, публікацій та проєктів.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1 «Теоретичні основи ораторської майстерності»		
Тема 1. Предмет і теорія ораторської майстерності. Знати: Предмет, об'єкт і методологічні завдання курсу в системі підготовки дослідника-маркетолога. Фундаментальні закони риторики (концептуальний,	Лекція 1 2 год.	Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 1 2 год.	Усне опитування. Навчально-наукова дискусія. Обговорення ситуаційного завдання: Визначення ораторської майстерності. Модуси публічного виступу. Ораторське мистецтво і "воля до влади". Загальна характеристика розділів ораторської майстерності

аудиторії, стратегії, тактики тощо) як систему управління мисленнєво-мовленнєвою діяльністю. Вміти: Оперувати понятійно-категоріальним апаратом неориторики у процесі наукового дискурсу. Визначати модуси публічного виступу та застосовувати їх відповідно до специфіки наукових завдань. Рекомендовані джерела: 1 – 9 Оцінювання за тему = 11 балів	Самостійна робота 5 год.	1. Побудуйте умовну схему аналізу риторичної особистості: •Які індивідуальні особливості вашої особистості допомагають готувати успішні виступи? •Які індивідуальні особливості вашої особистості заважають готувати успішні виступи? •Які індивідуальні особливості вашої особистості допомагають успішно взаємодіяти з аудиторією? •Які індивідуальні особливості вашої особистості заважають успішно взаємодіяти з аудиторією? 2. Доберіть шляхи самовдосконалення (конкретні джерела для читання або перегляду, вправи для виконання).
Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи до теми 1	Critical Thinking & Logic: Real-World Skills - формування аналітичного мислення як базису наукової риторики https://www.coursera.org/learn/critical-thinking-logic	
Тема 2. Культура і техніка мовлення оратора, засоби логіко-емоційної виразності Знати: Нормативні критерії культури фахового мовлення та засоби фоностилістики академічного дискурсу. Технічні параметри мовлення (темп, дикція, паузація, проєкція голосу) та засоби тропіки й синтаксичної виразності. Вміти: Складати інтонаційну партитуру наукової промови для розставлення смислових акцентів. Коригувати власне мовлення, забезпечуючи його логічність, точність, стислість і доречність під час публічних виступів. Рекомендовані джерела: 1 – 9 Оцінювання за тему = 11 балів	Лекція 2 2 год.	Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 2 2 год.	Усне опитування, тестування. Навчально-наукова дискусія. Вступ до промови. Головна частина. Способи подання матеріалу. Типові помилки в аргументації та критиці. Завершення промови. Форми мовленнєвого впливу. Риторичні фігури. Тропи. Меморія. Способи запам'ятовування промови. Інтонавання. Техніка дихання і техніка мовлення. Композиційні частини промови.
	Самостійна робота 6 год.	1. Визначте, які прийоми активізації уваги ви найчастіше використовуєте у виступах; 2. Проранжуйте прийоми активізації уваги, які ви знаєте (від найефективнішого до найменш ефективного). 3. Оцініть специфіку власної мовленнєвої культури: правильність (володіння нормами літературної мови - орфоепічними, орфографічними, граматичними, лексичними, стилістичними); виразність (наявність тропів, синтаксичних фігур; афоризмів, крилатих висловів у мовленні); ясність (чи легко сприймається зміст вашого висловлення?); точність (використання слів у повній відповідності з їх значенням); стислість (уміння говорити лаконічно); доцільність (відповідність мовлення цілям та умовам спілкування).
Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи до теми 2	Master the Art of Public Speaking and Presentation Skills - (Udemy / Coursera) — практичні техніки роботи з голосом, дикцією та темпоритмом. https://www.coursera.org/collections/public-speaking-presentation-skills Українська за 27 уроків: від вимови до впевненого спілкування. Долайте мовний бар'єр і вдосконалюйте свої навички української мови з професійними викладачами. https://prometheus.org.ua/prometheus-free/ukrainska-za-27-urokiv/	
Тема 3. Взаємодія оратора й аудиторії Знати: Психологічні особливості сприйняття наукової інформації академічною та бізнес-аудиторією. Об'єктивні й суб'єктивні бар'єри комунікації та методи їх нівелювання.	Лекція 3 2 год.	Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 3 2 год.	Усне опитування, тестування, навчально-наукова дискусія. Образ оратора. Образ аудиторії. Подолання опору аудиторії. Риторичний ідеал. Аналіз публічного виступу.

Вміти: Моделювати поведінку та реакції професійної аудиторії. Застосовувати стратегії подолання психологічного опору слухачів та будувати власний авторитетний імідж (етос оратора). Рекомендовані джерела: 1 – 9 Оцінювання за тему = 11 балів	Самостійна робота 6 год.	1. Проаналізуйте власну техніку мовлення під час публічного виступу: - Позамовні чинники: темп, тембр, сила голосу, гучність, інтонація. - Невербальні засоби: зоровий контакт, міміка, жести, позиція тіла, рухи, місце в аудиторії
Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи до теми 3	«Introduction to Psychology» (Coursera / Yale University) — розуміння поведінкових реакцій та механізмів уваги слухачів. https://www.coursera.org/learn/introduction-psychology	
Тема 4. Стратегія і тактика оратора. Прийоми активізації уваги. Знати: Структуру стратегічного планування публічного виступу та тактичні прийоми управління увагою. Методи та психологічні тригери активізації й утримання уваги академічної аудиторії. Вміти: Розробляти комплексні стратегії представлення результатів наукових пошуків. Гнучко застосовувати прийоми перемикавання та актуалізації уваги слухачів залежно від реакції зали ї Рекомендовані джерела: 1 – 9 Оцінювання за тему = 11 балів	Лекція 4 2 год. Практичне заняття 4 2 год. Самостійна робота 6 год.	Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів Усне опитування, тестування, навчально-наукова дискусія. Поняття про стратегію оратора. Типи підготовки до публічного виступу. Джерела знаходження матеріалу. Топіка. Аргументація й критика. Структура та види аргументації. Поняття про критику та її види. Види аргументів. Моделювання аудиторії. 1. Проаналізуйте свій рівень володіння й оперування матеріалом виступу. - У який спосіб готуєте конспект виступу (план, тези, картки, повний текст, без конспекту)? - Який тип підготовки для вас є найбільш оптимальним: план виступу, повний текст, експромт? - Чи вільно ви оперуєте матеріалом під час виступу? (викладаєте думки без конспекту, вільно переструктуруєте текст у процесі виступу, впевнено відповідаєте на запитання в межах визначеної теми тощо). 2. Проаналізуйте власні відчуття, переживання, роздуми: - Запишіть свої відчуття, переживання та роздуми під час публічного виступу. - Зафіксуйте свої відчуття, переживання та роздуми після публічного виступу. - Чи виявляється під час промови страх публічного виступу, у який спосіб, що саме викликає найбільше хвилювання? - Обґрунтуйте, що змінилося у Ваших відчуттях, переживаннях і роздумах під час та після публічного виступу (на прикладі одного виступу).
Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи до теми 4	«Effective Communication: Writing, Design, and Presentation» (Coursera / University of Colorado Boulder) — побудова стратегій взаємодії з науковою аудиторією. https://www.coursera.org/specializations/effective-business-communication	
Розділ 2 «РИТОРИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО НАУКОВОГО ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ»		
Тема 5. Методика та етапи підготовки промови. Риторичний аналіз. Знати: Етапи підготовки та композиційну архітектуру наукового виступу (вступ, основна частина, висновки). Методи викладу наукового матеріалу (лінійний, концентричний, аналогічний) та принципи текстуальної когезії. .	Лекція 5 2 год. Практичне заняття 5 2 год. Самостійна робота	Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів Усне опитування, навчально-наукова дискусія: Способи інтеграції структурних компонентів: когезія, ретроспекція, перспекція. Тренінг: Риторичний аналіз усного тексту Зробити самоаналіз риторичної особистості та перспективний план формування риторичної компетентності

Вміти: Здійснювати структурний риторичний аналіз власних і чужих наукових текстів та усних доповідей. Проектувати композицію виступу із дотриманням законів ретроспекції та проспекції. Рекомендовані джерела: 1 – 9 Оцінювання за тему = 11 балів	6 год.	Пілготувати повідомлення за обраною темою: - Головні напрями неориторики. - Семіотичний характер неориторики. - Загальна характеристика лінгвістичної риторики. Загальна характеристика аргументативної риторики.
Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи до теми 5		«Наукове письмо» (Academic Writing) — серії курсів на Coursera / EdX https://www.coursera.org/courses?query=academic%20writing
Тема 6. Доказ у публічному виступі. Знати: Структуру наукового доказу (теза, аргументи, демонстрація) та закони формальної логіки. Типологію логічних помилок, паралогізмів та софізмів у наукових дискусіях. Вміти: Будувати залізобетонну аргументацію на підтримку наукових положень дисертації. Оперативно ідентифікувати й нейтралізувати логічні помилки чи маніпуляції під час наукової полеміки. Рекомендовані джерела: 1 – 9 Оцінювання за тему = 11 балів	Лекція 6 2 год.	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 6 2 год.	Усне опитування, навчально-наукова дискусія: Основні види логічних помилок. Тренінг: Правила і помилки висунення тези, аргументації і демонстрації..
	Самостійна робота 5 год.	Поміркуйте над поданими нижче тезами. Складіть причинно-наслідкові ланцюжки для їх доведення. - Зайва людина та, яка загубила в собі велике (М.Руденко). - Нема скарбів дорожчих за освіту (Рудакі). Тому, хто не досягнув науки добра, будь-яка інша наука завдає лише шкоди (М.Монтень).
Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи до теми 6		Управління науковими доказами та критичне мислення» (Coursera) — робота з гіпотезами, верифікацією та виявленням логічних помилок. https://www.coursera.org/courses?query=critical%20thinking
Тема 7. Полеміка як форма ораторського мистецтва: функції, принципи, прийоми. Знати: Теоретичні засади еристики, форми та різновиди полеміки (дискусія, диспут, дебати). Етичні норми та правила ведення наукової дискусії у міжнародному академічному середовищі. Вміти: Організовувати та модерувати наукові дискусії чи круглі столи. Ефективно застосовувати тактику захисту власних наукових позицій у форматі «питання-відповідь». Рекомендовані джерела: 1 – 9 Оцінювання за тему = 11 балів	Лекція 7 2 год.	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 7 2 год.	Усне опитування, навчально-наукова дискусія: Етика дискусивно-полемічного спілкування Тренінг: Розробка стратегії ведення бесіди.
	Самостійна робота 6 год.	1. Доведіть, що в основу більшості повір'їв покладено логічну помилку “після цього - не означає тому”. Наведіть приклади. 2. Прочитайте прислів'я. Відповідно до них складіть правила для мовця і слухача. Жартуй, жартуй, та не смійся. Від теплого слова і лід розмерзається. Добре ласкаве слово краще м'якого пирога. Гостре словечко коле сердечко. Слухай багато, а говори мало. Хто мовчить, той трьох навчить. Умієш говорити - умієш слухати. Шабля ранило тіло, а слово - душу. Яка головонька, така й розмовонька. 3. Пілготувати повідомлення за обраною темою: - Культура мовлення і мовленнєвий етикет у суперечках. - Суперечка як предмет еристики. - Позитивні та негативні точки зору. - Типи суперечок.

Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи до теми 7	Переговори: як не погоджуватися на менше (Prometheus) — практичні інструменти ведення ділових переговорів, дебатів та наукових дискусій. https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/negotiations-4/	
Тема 8 Особливості вербального і невербального впливу та ефективність спілкування Знати: Аспекти мовного впливу, чинники комунікативних невдач та межі академічного переконання. Роль кінесики, проксемики та візуального контакту у структурі невербальної комунікації. Вміти: Гармонійно синхронізувати вербальний контент доповіді з невербальними знаками. Розпізнавати приховані комунікативні бар'єри та коригувати власну поведінку задля досягнення максимального впливу на слухачів. Рекомендовані джерела: 1 – 9 Оцінювання за тему = 11 балів	Лекція 8 2 год.	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 8 2 год.	Усне опитування, навчально-наукова дискусія. Комунікативні невдачі. Фактори мовного впливу. Комунікативна позиція. Тренінг: Способи мовного впливу. Мовний вплив і маніпулювання. Вербальний і невербальний мовний вплив.
	Самостійна робота 8 год.	1. Обґрунтувати на прикладах: Багатство (різноманітність) мовлення. Чистота мовлення. Доречність (доцільність) мовлення. Виразність мовлення. 2. Підготувати повідомлення за обраною темою: – Спілкування в колективі. – Прийом відвідувачів. – Особливості спілкування керівника з підлеглими. – Контакт з аудиторією. – Бесіда як форма спілкування між людьми. 3. Створіть власне відео із прикладом вербального і невербального спілкування
Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи до теми 8	Verbal and Non-Verbal Communication Skills (Coursera / курси психологічного спрямування) — https://www.coursera.org/learn/verbal-and-non-verbal-communication-skills	
Тема 9 Мовленнєва поведінка науковця. Самопрезентація у професійній діяльності маркетолога Знати: Жанрову палітру наукового красномовства та специфіку презентації результатів досліджень у сфері маркетингу. Принципи академічного іміджування та сучасні технології наукової самопрезентації. Вміти: Професійно презентувати результати власних наукових розвідок. Демонструвати високу риторичну культуру та етикет під час публічного захисту дисертаційних матеріалів. Рекомендовані джерела: 1 – 9 Оцінювання за тему = 12 балів	Лекція 9 2 год.	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 9 2 год.	Усне опитування, навчально-наукова дискусія.. Жанрове різноманіття науковго красномовства. Поняття риторичної компетентності маркетолога. Доповідь з презентацією . Іміджування як форма презентації. Тренінг: Техніки самопрезентації у професійній діяльності
	Самостійна робота 6 год.	Опрацювати книгу Алана Піза “Мова тіла”, зробити тезовий конспект з малюнками. Виокремити рухи, пози, жести та інші невербальні засоби, що сприяють ефективному спілкуванню.
Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи до теми 9	Personal Branding» (Coursera / University of Virginia) — формування іміджу та розвиток персонального бренду науковця-маркетолога https://www.coursera.org/learn/personal-branding .	
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ		
Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран. Комп’ютерний клас для проведення практичних занять. Програмне забезпечення: ОС Windows, MS Office, доступ до онлайн-додатків, періодичних видань та інших інтернет-джерел, до електронної бібліотеки ДУІКТ, до віртуального навчального середовища Google Workspace for Education, інформації сайту Університету.		

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Білавич Г. Основи ораторського мистецтва. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2020. 211 с.
2. Білавич Г. Основи риторики і красномовства. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2020. 211 с https://utek.uz.ua/wp-content/uploads/2025/05/bilavych-g_osnovy-oratorskogo-mystetstva-2.pdf.crdownload.pdf
3. Василенко В. Риторична культура професійного мовлення. *Курс лекцій. Навчальний посібник* для здобувачів гуманітарних факультетів закладів вищої освіти. Суми: Сумська філія Харківського нац. ун-ту внутрішніх справ, 2023. 377 с.
4. Основи ораторського мистецтва : навчальний посібник / уклад. Т. В. Сіроштан, С. І. Єрмоленко, З. О. Митяй. ім. Богдана Хмельницького, 2020. 89 с. <https://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/8430/1/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BC%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%B0.pdf>
5. Адамович А. Є., Шлеїна Л.І. Посібник-практикум з дисципліни «Основи ораторського мистецтва». Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2021. 93 с. https://www.tsatu.edu.ua/shn/wp-content/uploads/sites/59/posybynyk_oom_adamovych_shleyna.pdf
6. Олійник О., Соляник С. Основи та еволюція ораторського мистецтва *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 74, том 2, 2024 . <https://doi.org/10.24919/2308-4863/74-2-30>
7. Середа Н. В., Квасник О. В. Основи ораторської майстерності: *навчальний посібник*. Харків : НТУ «ХПІ», 2020. 304 с.
8. Ораторське мистецтво : навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. : І. М. Плотницька, О. П. Левченко, З. Ф. Кудрявцева та ін. ; за ред. І. М. Плотницької, О. П. Левченко. 3-тє вид., стер. Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2021. 110 с. https://jurkniga.ua/contents/oratorske-mistetstvo-vidannya-tretie.pdf?srsId=AfmBOoo0prjV28YaZsfAVxBj_xO2M6O1HEUN3UCdbnI_v1cQhcNucylH
9. Риторика : навч.-метод. посіб. Уклад. Лариса Мафтин ; відп. ред. С. Романюк. Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича : Рута, 2020. 344 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/4454/Rytoryka.pdf?sequence=1>

Додаткова

10. Загородній А. Г. Наукова дипломатія в умовах повномасштабної війни в Україні (виступ на зустрічі президентів та представників академій наук з нагоди започаткування довгострокової програми підтримки українських колективів при Польській академії наук, здійснюваної у співпраці з Національною академією наук США та іншими партнерами). Вісник Національної академії наук України. 2023. № 7. С. 3-8
11. Jackson G. Lu , Roderick I. Swaab, Adam D. Galinsky . Global Leaders for Global Teams: Leaders with Multicultural Experiences Communicate and Lead More Effectively, Especially in Multinational Teams. Organization Science, 2021. URL: pubsonline.informs.org
12. Караман С. О., Караман О. В. Орфоепічний тренінг. Фонетика. Орфоепія. Стилистика. Риторика. Завдання і вправи: *Навчальний посібник*. 3-тє видання перероб. і доп. КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, 2009. 184 с.
13. Требін М. П., Клімова Г. П., Осипова Н. П. та ін. Ораторське мистецтво : підручник. Х.: Право, 2013. 208 с
14. Середа Н. В., Квасник О. В. Основи ораторської майстерності: *Навчальний посібник* . Харків : НТУ «ХПІ», 2019. 304 с.
15. Сагач Г.М. Ділова риторика: Мистецтво риторичної комунікації. К.: Заря, 2017. 216 с.
16. Чибісова Н.Г. Риторика : *Навчальний посібник*. К. : Центр навч. Літ., 2013. 228 с.
17. Василенко В.А. Академічна риторика : *Навчальний посібник*. Харків: Харків. Нац. Ун-т внутр. Справ, 2018. - 275 с.
18. Грицаєнко Л.М.. Основи красномовства: *Навчальний посібник*. К: КНУТД, 2013.-244 с.
19. Каравець Р. С. Ораторське мистецтво: *підручник* К, 2018. 216 с.
20. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять : *Навчальний посібник*. К. :Кондор, 2014. - 305 с.
21. Гамова Г.І. Ораторське мистецтво: *Навчальний посібник*. - Харків: «Магістр», 2017. - 172 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- **Робота в колективі:** Курс передбачає роботу в колективі.

- **Аудиторне середовище:** Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- **Відвідування та самостійна робота:** Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- **Дедлайни:** Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- **Пропущені заняття:** Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- **Актуалізація курсу:** За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення за тематикою освітньої компоненти та пропозиції стейкхолдерів (провідних компаній галузі, академічної спільноти та випускників). Здобувачі також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу.
- **Неформальна освіта:** Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, згідно з [«Положенням про неформальну освіту Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій»](#).

Правила академічної доброчесності та використання штучного інтелекту (ШІ)

- **Дотримання цінностей:** Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.
- **Самостійність виконання:** Кожне навчальне завдання має бути виконане самостійно, крім випадків, коли його виконання передбачає участь декількох осіб або умовами завдання дозволено використання допоміжних матеріалів, мережі Інтернет та інструментів ШІ.
- **Правила цитування:** Кожен здобувач освіти у разі використання у своєму академічному творі результатів інтелектуальної праці інших авторів (текстів, ідей, розробок, відомостей тощо) зобов'язаний зробити належне посилання на відповідне джерело.
- **Самоплагіат:** Навчальна робота може включати (повністю або частково) попередню навчальну роботу здобувача освіти лише у тому випадку, якщо це прямо дозволено умовами навчального завдання.
- **Правила використання інструментів ШІ:**
 - Використання генеративних систем ШІ (ChatGPT, Claude, Gemini тощо) дозволяється як допоміжний інструмент для генерації ідей, пошуку джерел, структурування матеріалу або перевірки синтаксису/коду, якщо інше прямо не вказано в умовах конкретного завдання.
 - Якщо під час виконання завдання або підготовки науково-дослідної роботи використовувався ШІ, здобувач зобов'язаний зазначити це у роботі (наприклад, у формі примітки: *«Під час підготовки розділу X використано [назва сервісу ШІ] для [ціль використання: аналіз структури / переклад]»*).
 - Здобувач вищої освіти несе повну особисту відповідальність за достовірність, точність і перевірку фактів, даних та посилань, згенерованих ШІ
 - Пряме подання згенерованого ШІ тексту, коду чи розрахунків без критичного аналізу, власного опрацювання та зазначення використання ШІ розцінюється як академічна нечесність (плагіат/приховування авторства).
 - Заборонено завантажувати в публічні моделі ШІ персональні дані, конфіденційну інформацію, закриті наукові чи службові розробки.
 - В аудиторії здобувачі не допускаються до списування, обману та прихованого використання ШІ. За порушення принципів академічної доброчесності можливе зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, недопущення до захисту роботи тощо.
 - Здобувачі можуть ознайомитися із [Кодексом академічної доброчесності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій](#) та [Рекомендаціями МОН України щодо відповідального використання технологій ШІ у закладах вищої освіти](#).

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Використовується накопичувальна (100 бальна) система оцінювання. Поточна успішність складається з успішності за активність під час лекцій, роботу на практичних заняттях, виконання завдань під час самостійної роботи. Всі завдання оцінюються відповідно вимог щодо змістовності та встановлених строків виконання і їх здачі. Якщо студента не допущено до складання заліку, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Студент має право на два перескладання. При повторному перескладанні заліку його у студента може приймати комісія, яка створюється директором ННІМП. Оцінка комісії є остаточною. У випадку отримання студентом 0 балів (неприйнятно), що тягне відрахування за невиконання навчального плану.

Для отримання додаткових балів, студент повинен надати копію сертифіката або друкованої публікації чи письмове повідомлення видавця, про прийняття до друку публікації. Тематика публікації (вебінара, курсу) повинна відповідати змісту дисципліни, при цьому студенту зараховується додаткові бали замість балів за виконання суміжних за тематикою практичних робіт. Максимальна кількість додаткових балів, що можуть бути зараховані за дисципліну – 10 балів. Разом це є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимальна кількість балів – 100, мінімальна кількість балів – 60.

Форми контролю / Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ:	
<i>Робота на заняттях, у т.ч.</i>	
участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь - 0,5 бали
доповідь з презентацією за тематикою самостійної роботи	за кожну презентацію (реферат) максимум – 5 балів (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді)
усне опитування, тестування	за кожну правильну відповідь – 0,2 бали
участь у обговоренні ситуаційного завдання, навчальній дискусії	за кожну участь - 0,5 бали
Додаткова оцінка за видами діяльності за тематикою дисципліни	
Участь у вебінарах, тренінгах	за кожні 0,1 кредити (3 год.) участі з отриманням сертифікату - 3 бали
Тези доповіді за участю у конференції	за кожні тези, які опубліковані - 3 бали
Стаття у виданні в Україні	за кожну статтю, яка опублікована - 5 балів
Стаття у іноземному виданні	за кожну статтю, яка опублікована - 8 балів
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ: диференційований залік	Згідно критеріїв оцінювання

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ			
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає силабусу дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого силабусом, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в силабусі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає силабусу дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає силабусу дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом силабусу дисципліни. Додаткові питання про можливість	Добре / Зараховано (С)

	вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	
67-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений силабусом дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-66	Студент має певні знання, передбачені в силабусі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових силабусу дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що силабус дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не представляється
0-34	Студент повністю не виконав вимог силабусу навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не представляється